

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : สัญญาเลขที่ RDG5750051

ชื่อโครงการ : ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Potential of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast

ชื่อนักวิจัย : นายพิชิต ปุริมาต และดร.พัสกร จิตตรัตน์

ระยะเวลาโครงการ : 1 สิงหาคม 2557 ถึง 31 กรกฎาคม 2558

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดอุประสงค์ของงานวิจัยนี้ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยวิธีวิจัยคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การนำเสนอองค์ความรู้ การวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ การใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ เนื่องจากเส้นทางการเดินทางสะดวกและสามารถใช้ระบบออนไลน์แนะนำเส้นทางช่วยให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สำหรับแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะธรรมชาติอุดมสมบูรณ์รองรับการท่องเที่ยวเชิงปฏิบัติธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวยังมีความสำคัญและคุณค่าต่อชุมชนในพื้นที่ ประชาชนให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยความเต็มใจแต่การมีส่วนร่วมบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวนั้นน้อย

2. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมแต่ละแห่งมีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีพื้นที่เส้นทางที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางได้สะดวกทั้งเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถรับจ้าง และทางเครื่องบิน แต่ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาศักยภาพมีลักษณะของการดำเนินการโดยอาศัยหน่วยงานภาครัฐมาดำเนินการพัฒนา ในช่วงเวลาที่มิงงบประมาณสนับสนุน ในช่วงเวลาที่ขาดงบประมาณ แหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมจะขาดการพัฒนาหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์อธิบายบอกเล่าเรื่องเกี่ยวกับวัด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สร้างเสริมให้ความรู้และจงใจให้เกิดการท่องเที่ยวไม่มีการจัดทำขึ้นมาใหม่ บางแห่งชำรุดอ่านไม่ชัดเจน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการท่องเที่ยวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวแสวงบุญ กลุ่มนักท่องเที่ยวปฏิบัติธรรม กลุ่มนักท่องเที่ยวศึกษาประวัติศาสตร์ เป็นต้น ขาดการจัดทำฐานข้อมูลและประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่การปฏิบัติกรรมฐาน ตามรอยตำนานพระอริยสงฆ์สายกรรมฐานที่ปรากฏในตำนานอุรังคธาตุของประชาชนในภาคอีสาน นำเสนอภาพและวีดีโอผ่านระบบออนไลน์ บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว จัดทำฐานข้อมูล หลักการปฏิบัติธรรมและการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในพระไตรปิฎกบริการแก่นักท่องเที่ยว จัดทำเว็บไซต์เผยแพร่เส้นทางการท่องเที่ยวและเพิ่มข้อมูลให้เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว จัดทำคู่มือการปฏิบัติธรรมและการปฏิบัติกรรมฐาน ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ นำเสนอข้อมูลแก่แหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการดึงภาคประชาชนเข้ามาร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพความสามารถของประชาชนในพื้นที่ และเจ้าอาวาสควรมีการกำหนดแผนงานและมอบหมายบุคลากรในวัดรวมถึงหน่วยงานและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวทางพุทธธรรม

Abstract

Project Code : Contract No. RDG5750051

Project Title : The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast

The Researcher's Name : Mr. Phichit Purimatr and Dr. Phassakorn Chittarat

Project period : 1 August 2014 to 31 July 2015

The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast Objectives of this research are 1) to study of The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast, 2) to study of problems and obstacles of development for The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast, 3) to study of development method of The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast

Research methodology included qualitative and quantitative. Qualitative research including study of primary and secondary data, observation form of participation, interview form, buzz group, knowledge presentation, for quantitative research such as usage of the inquired form to collected the data about the tourist's opinion of Thai and foreigner of 400 tourists

The research results found that

1. The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast in overall found that the potential was in a medium level with a most level is value and important of the tourist attraction secondary is the tourist attraction's environmental and potential of the tourist attraction could be support travelling due the fact that the route to travel is convenience and could be use online system to guidance the route into the tourist attraction easily, for the tourist attraction with completed natural characteristic support the abundance of natural resources for tourism, support the ecotourism Dharma included the tourist attraction is important and valued to the community in the area. The public welcoming the tourist by gladness but the participate to management for the tourist attraction is in a less

2. Problems and obstacles to The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast, each Buddhist tourist attraction has differed potential, has the route in a same region, the tourist could be travel with convenience route by personal car, rental car and airplane but the problems and obstacles of potential development has operated upon the government section to develop. While the budget was supported and lack of budget the Buddhist tourist attraction would be lack of developing or preparing the encouragement for tourist such as information boards to describe the story of the temple which is important to encourage the knowledge and motivate travelling was not make a new one, some places was damaged and

became unclear, lack of information for continuing travel especially inform to the particularized tourists such as the pilgrimage, the practice dharma, the study about historical etc. and lack of data base and information to the target group

3. Method to develop the potential of The Potential of Buddhist Tourist Attraction in the Northeast, presented the route of travel in new brand, the practicing dharma that follow the legend of noble monk of mediation who was appeared in the relic of the Buddha legend in Northeast, presented images and video via online system, servicing the information for the tourist, prepared the data base about principle of practice the dharma and practice the mediation that has shown in Tripitaka for service the tourist, prepare the website to publicizing the route and add more information that would connect the route, prepare the manual of practice the dharma and mediation, encourage the Buddhist tourist attraction and the related sections to prevent natural environment, presented the data to the Buddhist tourist attraction and the related section to push out participation by the public for development by their potential ability in the area and the abbot should has planning and assign to the individual in the temple including the section and private sector for participate of the encouragement activity to the Buddhist tourist attraction